

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3310/2021
23.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЂЂ из ..., ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., ЗЗ из ..., ИИ из ..., ЈЈ из ..., КК из ... и ЛЛ из ..., чији је заједнички пуномоћник Војин Шуша, адвокат из ..., против тужених Републике Србије – Министарство одбране, Ваздухопловни завод „Мома Станојловић“ са седиштем у Београду, чији је законски заступник Војно правобранилаштво Београд и Јавног предузећа „Југоимпорт - СДПР“ Београд, чији је пуномоћник Оливер Живковић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3219/20 од 23.04.2021. године, у седници одржаној дана 23.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3219/20 од 23.04.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2202/16 од 16.06.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца и обавезана тужена Република Србија – Министарство одбране, Ваздухопловни завод „Мома Станојловић“ да тужиоцима исплати новчане износе са затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, а ближе означено у ставу првом изреке пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезе тужени ЈП „Југоимпорт - СДПР“ Београд (даље у тексту само Јавно предузеће) да им исплати новчане износе са затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, ближе означено у ставу другом изреке пресуде. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена Република Србија да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 648.605,00

динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезе друготужени да им солидарно са првотуженом накнади трошкове поступка. Ставом петим изреке, обавезани су тужиоци да друготуженом накнаде трошкове постука у износу од 79.500,00 динара са затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3219/20 од 23.04.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2202/16 од 16.06.2020. године у ставу првом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезе тужена Република Србија – Министарство одбране, Ваздухопловни завод „Мома Станојловић“ да тужиоцима исплати новчане износе са законском затезном каматом од доспелости сваког износа па до исплате, ближе означено у ставу првом изреке пресуде. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2202/16 од 16.06.2020. године у ставу другом и четвртном изреке. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем и петом изреке, па је одбијен као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова поступка у износу од 648.605,00 динара, а тужиоци обавезани да туженом Јавном предузећу „Југоимпорт - СДПР“ Београд на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 252.545,00 динара са законском затезном каматом на наведени износ од дана извршења пресуде па до исплате, док је захтев туженог за исплату затезне камате на наведени новчани износ трошкова од дана пресуђења до извршности пресуде одбијен као неоснован. Ставом петим изреке, обавезани су тужиоци да туженом ЈП „Југоимпорт - СДПР“ солидарно накнаде трошкове жалбеног поступка у износу од 17.080,00 динара, а одбијен је захтев туженог ЈП „Југоимпорт - СДПР“ за накнаду трошкова жалбеног поступка на име састава одговора на жалбу и таксе на одговор за жалбу.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију позивајући се на одредбе члана 404. Закона парничном поступку који се односе на посебну ревизију, а због погрешне примене материјалног права.

Оцењујући да је изјављена ревизија дозвољена по одредбама члана 13. Закона о изменама и допунама закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 55/14) у вези члана 23. став 1. истог закона, Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде поступка које могу бити ревизијски разлог у смислу одредбе члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су као запослени код Републике Србије били ангажовани у Републици Ирак ради монтаже и паковања два хеликоптера МИ-17, односно ради уградње опреме и система наоружања на хеликоптерима МИ-17 и повезивање истих са осталим системима хеликоптера у периоду од 17.12.2012. године до 27.01.2013. године, односно у периоду од 14.01.2013. године до 05.02.2013. године, а на

основу закључених ауторских уговора између тужиоца као аутора и туженог Јавног предузећа „Југоимпорт - СДПР“ Београд, као корисника дела. Тужиоци су били на раду у Републици Србији и упућени су преко Јавног предузећа по ауторским уговорима на рад у Ирак, а Јавно предузеће поступило је по овим ауторским уговорима и исплатило предвиђене износе по тим уговорима. По наређењу Министарства одбране интерни број .. од 16.11.2012. године Јавно предузеће је било задужено за реализацију службеног путовања тужилаца као радне групе Министарства одбране Републике Србије у Републику Ирак, као и за исплату трошкова путовања и издавање виза, путног здравственог и животног осигурања, исхране, смештаја, транспорта и за накнаду за службено путовање и то према ауторском уговору у износу од 200 УСА долара, односно 250 УСА долара по дану, појединачно за сваког тужиоца, те да је тужено Јавно предузеће поступало по ауторским уговорима и исплатила износе предвиђене истима. Утврђено је да је постојао договор да ће се запосленима тужене који иду у иностранство исплатити 300 УСА долара дневно и да су претходне три групе које су биле ангажоване у Ираку биле плаћене по 300 УСА долара по дану, да је услов IV групе да иду у Ирак био да они буду једнако плаћени као и претходне групе, након чега је од стране тужене Републике Србије тужиоцима усмено обећан износ од 300 УСА долара по дану. Истима наведени износ није плаћен, већ су исплаћени само износи уговорени према ауторским уговорима са туженим Јавним предузећем. Тужиоци су се обраћали Републици Србији као њиховом послодавцу ради исплате наведене разлике од 300 УСА долара по дану. Тужена им је одговорила и то тужиоцу АА дописом од 23.04.2014. године, да због тога што је у току реализација уговорног односа између Завода и Јавног предузећа, да је наступило низ нових околности, те да ће анексом уговора између Завода и ЈП бити обухваћена и надлежност уговорених страна за исплату свих трошкова укључујући и дневнице за лица која су у ранијим групама боравила у иностранству и да након ступања на снагу анекса уговора биће реализоване и исплате дневница. У току поступка није утврђено да је до закључења анекса дошло. Висина досуђених износа утврђена је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке од 05.03.2020. године на коју рачунску тачност парничне странке нису имале примедби.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одлучујући о захтеву тужилаца којим траже солидарну исплату тужених у виду разлике неисплаћених дневница одбио као неоснован у односу на тужено Јавно предузеће, јер је овај тужени на основу закључених ауторских уговора са тужиоцима, тужиоцима исплатио износе утврђене уговорима, те је оценио да Јавно предузеће није у обавези да тужиоцима исплаћује разлику од уговореног до траженог износа од 300 УСА долара по дану и да није тужиоцима причинио штету за коју би био одговоран у смислу члана 154. Закона о облигационим односима. При том је оценио да је тужбени захтев тужилаца делимично основан у односу на друготужену Републику Србију, јер је стране директора Ваздухопловног завода „Мома Станојловић“ тужиоцима била обећана исплата дневница у износу од по 300 УСА долара по дану, те како им по повратку из Ирака овај износ није плаћен, већ само износ према ауторским уговорима и то у износу од по 200 и 250 УСА долара по дану, закључио је да је друготужена као послодавац дужна да тужиоцима исплати накнаду за службено путовање по постигнутом договору између директора и тужилаца, а који је исте упутио на рад у иностранство и то у висини од још 50 УСА долара по дану.

Другостепени суд је нашао да је првостепени суд правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев тужилаца у делу тужбеног захтева којим су тражили да се обавезе Јавно предузеће да им са друготуженом Републиком Србијом солидарно исплати разлику дневница од по 50 УСА долара, налазећи да су тужиоци закључили ауторске уговоре на наведене износе од по 200 односно 250 УСА долара и да је тужено предузеће тужиоцима у целости исплатило назначене износе према закљученим ауторским уговорима.

Преиначио је првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужилаца у делу за исплату разлике дневница у односу на Републику Србију, налазећи да тужиоци нису остварили право на исплату разлике дневнице од по још 50 УСА долара, обзиром да је сваком од тужилаца тужено Јавно предузеће испунило своју уговорену обавезу у складу са ауторским уговорима који су они закључили и исплативши им дневнице у износима који су били уговорени, док је захтев за исплату од по још 50 УСА долара као разлика између исплаћеног износа дневница од 200 и 250 УСА долара до траженог износа од 300 УСА долара по дану, одбио је као неоснован, налазећи да не постоји правни основ за исплату траженог износа, посебно када се има у виду да ни сами тужиоци нису спорили да им је исплата дневница од 300 УСА долара била обећана од стране директора Ваздухопловног завода. Дато усмено обећање директора не представља правни основ на основу кога се може извршити исплата тражене разлике дневница од по још 50 УСА долара, јер не постоји одлука надлежног органа друготужене о исплати разлике дневница, па ни основ за подношење тужби суду за исплату истих.

Правилно по оцени Врховног касационог суда другостепени суд истиче да усмено дато обећање у овом случају не може представљати правни основ за исплату тражене разлике на име дневница, тим пре што према Закону о војсци о свим правима запослених одлучује се одлуком надлежног органа. Тужиоци то право нису остварили одлуком надлежног органа у смислу члана 141. и 142. Закона о Војсци, због чега је њихов захтев за исплату разлике дневница неоснован, те нема ни одговорности тужене за штету у смислу члана 172. Закона о облигационим односима.

Супротно наводима ревизије, правилно је нижестепени суд утврдио да у ситуацији када су дневнице тужиоцима исплаћене у складу са закљученим ауторским уговорима, то нема ни одговорности друготужене за штету у смислу члана 172. Закона о облигационим односима, само на основу усмено датог обећања.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је правилном применом одредбе члана 153, а у вези члана 154. ЗПП.

Са изложеног, а на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**